

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

На засіданні кафедри терапії та реабілітації  
(протокол № 26 від 27 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри

Олена ЛАЗАРЄВА

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

Кафедра терапії та реабілітації

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Мануальні методи у фізичній терапії

2025-2026 навчальний рік, денна форма здобуття вищої освіти

**1.1. Загальна інформація**

|                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Код вибіркової навчальної дисципліни в<br>Загальноуніверситетському каталозі<br>вибіркових навчальних дисциплін | ВД369 Мануальні методи у фізичній терапії<br><a href="https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=1543">https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=1543</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Семестр навчального року<br>Календарні терміни вивчення                                                         | <i>III семестр</i><br><i>Жовтень-грудень</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Форма підсумкового контролю                                                                                     | Залік                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Прізвище, ім'я та по батькові науково-<br>педагогічних працівників,<br>контактна інформація, електронна адреса  | Василенко Євген Володимирович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,<br>yevovasylenko@uni-sport.edu.ua,<br><a href="https://uni-sport.edu.ua/content/vasylenko-yevgen-volodymyrovych">https://uni-sport.edu.ua/content/vasylenko-yevgen-volodymyrovych</a><br>Кобінський Олег Вікторович, старший викладач, okobinskyi@uni-sport.edu.ua,<br><a href="https://uni-sport.edu.ua/content/kobinskyi-oleg-viktorovych">https://uni-sport.edu.ua/content/kobinskyi-oleg-viktorovych</a> |

**1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин**

| кількість кредитів<br>ЄКТС | лекції | семінарські | практичні | лабораторні | самостійна<br>робота | загальна кількість годин |
|----------------------------|--------|-------------|-----------|-------------|----------------------|--------------------------|
| 3                          | 4      |             | 20        |             | 66                   | 90                       |

### 1.3. Оцінювання результатів навчання

| Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять | Завдання для самостійної роботи до заняття                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів | Загальна кількість балів за заняття |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Мануальна терапія у шийному та грудному відділах хребта.        | Здійснення аналізу методик мануальної терапії в комплексних програмах фізичної терапії та ерготерапії у світі та в Україні.<br>Пройти курс<br><a href="https://members.physio-pedia.com/uk/manual-therapy-considerations-in-clinical-practice-course-course-uk/">https://members.physio-pedia.com/uk/manual-therapy-considerations-in-clinical-practice-course-course-uk/</a> | Сертифікат з проходження курсу                       | 12                                  |
| 2. Мануальна терапія у попереково-крижовому відділі хребта.        | Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з обґрунтування застосування методик мануальної терапії при ушкодженнях хребта.<br>Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з обґрунтування застосування методик мануальної терапії при порушеннях постави, сколіозі, кіфосколіозі.<br>Підготовка реферату та презентації щодо методики МТ у дітей з вродженими вадами ОРА.                | Кейси.                                               | 12                                  |
| 3-4. Основні МТ для відновлення функцій суглобів.                  | Анотування інформаційних джерел стосовно методик щодо оцінювання функціонування суглобів.<br>Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з застосування МТ при порушенні функцій суглобів у фізичній терапії.                                                                                                                                                                       | Кейси.                                               |                                     |
| 5. МТ на різних етапах підготовки спортсменів.                     | Складання опорних конспектів з обґрунтування залучення методики МТ при травмах в ігрових видах спорту.<br>Підготовка до практичного заняття з теми.                                                                                                                                                                                                                           |                                                      | 12                                  |

|                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                    |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----|
| 6. Особливості МТ при травмах і захворюваннях ОРА у спортсменів.                                                                                              | Підготовка реферату та презентації з ефективності застосування методик МТ при травматизмі в боксі.<br>Підготовка до практичного заняття з теми.                                                                                                                                              | Реферат, доповіді та презентації на задану тему та їх обговорення. | 14  |
| 7-8. Особливості методики МТ після ампутації верхніх та нижніх кінцівок.                                                                                      | Складання опорних конспектів з обґрунтуванням залучення методики МТ при ампутації верхніх та нижніх кінцівок.                                                                                                                                                                                | Кейси.                                                             |     |
| 9. Мануальна терапія при захворюваннях периферичної нервової системи. Мануальна терапія при захворюваннях центральної нервової системи.                       | Підготовка реферату та презентації з ефективності застосування методик МТ при невралгії та невриті сідничного нерву. Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з обґрунтування застосування методик мануальної терапії при захворюванні Паркінсона.<br>Підготовка до практичного заняття з теми. |                                                                    | 12  |
| 10. МТ при хронічному гастриті, коліті і дискінезії шлунку та кишківника.<br>МТ при хронічних захворюваннях печінки, жовчного міхура та жовчовивідних шляхів. | Застосування методик МТ при хронічному гастриті. Підготовка реферату та презентації з ефективності застосування методик МТ при хронічних захворюваннях печінки, жовчного міхура та жовчовивідних шляхів.                                                                                     | Кейси.                                                             | 12  |
|                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Усього:                                                            | 100 |

#### **1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни**

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету. Функціональне ліжко/кушетка, стіл, стілець зі спинкою/, стілець без спинки, масажні столи стаціонарні з регулюванням висоти, валики для масажних кушеток, неврологічний молоточок, бланк оцінки та відповіді.

Зал фізичної терапії ([https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya\\_nufvsu\\_2\\_2.pdf](https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf)). Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>). Курси неформальної освіти Фізіопедія (<https://members.physio-pedia.com>).

#### **1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:**

стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

На засіданні кафедри терапії та реабілітації  
(протокол № 26 від 27 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри

Олена ЛАЗАРЄВА

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

Кафедра терапії та реабілітації

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Мануальні методи у фізичній терапії

2025-2026 навчальний рік, денна форма здобуття вищої освіти

Повторне вивчення дисципліни

**1.1. Загальна інформація**

|                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Код вибіркової навчальної дисципліни в<br>Загальноуніверситетському каталозі<br>вибіркових навчальних дисциплін | ВД369 Мануальні методи у фізичній терапії<br><a href="https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=1543">https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=1543</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Семестр навчального року<br>Календарні терміни вивчення                                                         | <i>III семестр</i><br><i>Жовтень-грудень</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Форма підсумкового контролю                                                                                     | Залік                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Прізвище, ім'я та по батькові науково-<br>педагогічних працівників,<br>контактна інформація, електронна адреса  | Василенко Євген Володимирович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту,<br>доцент, yevovasylenko@uni-sport.edu.ua,<br><a href="https://uni-sport.edu.ua/content/vasylenko-yevgen-volodymyrovych">https://uni-sport.edu.ua/content/vasylenko-yevgen-volodymyrovych</a><br>Кобінський Олег Вікторович, старший викладач, okobinskyi@uni-sport.edu.ua,<br><a href="https://uni-sport.edu.ua/content/kobinsky-oleg-viktorovych">https://uni-sport.edu.ua/content/kobinsky-oleg-viktorovych</a> |

**1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин**

| кількість кредитів<br>ЄКТС | лекції | семінарські | практичні | лабораторні | самостійна<br>робота | загальна<br>кількість годин |
|----------------------------|--------|-------------|-----------|-------------|----------------------|-----------------------------|
| 3                          |        |             | 9         |             | 81                   | 90                          |

### 1.3. Оцінювання результатів навчання

| Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять                                                                                                      | Завдання для самостійної роботи до заняття                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів               | Загальна кількість балів за заняття |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Мануальна терапія у шийному та грудному відділах хребта.<br>Мануальна терапія у попереково-крижовому відділі хребта.<br>Основні МТ для відновлення функцій суглобів. | Здійснення аналізу методик мануальної терапії в комплексних програмах фізичної терапії та ерготерапії у світі та в Україні.<br>Пройти курс <a href="https://members.physio-pedia.com/uk/manual-therapy-considerations-in-clinical-practice-course-course-uk/">https://members.physio-pedia.com/uk/manual-therapy-considerations-in-clinical-practice-course-course-uk/</a> | Сертифікат з проходження курсу                                     | 12                                  |
|                                                                                                                                                                         | Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з обґрунтування застосування методик мануальної терапії при ушкодженнях хребта.<br>Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з обґрунтування застосування методик мануальної терапії при порушеннях постави, сколіозі, кіфосколіозі.<br>Підготовка реферату та презентації щодо методики МТ у дітей з вродженими вадами ОРА.             | Кейси.                                                             | 12                                  |
|                                                                                                                                                                         | Анотування інформаційних джерел стосовно методик щодо оцінювання функціонування суглобів.<br>Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з застосування МТ при порушенні функцій суглобів у фізичній терапії.                                                                                                                                                                    | Кейси.                                                             | 12                                  |
| 2. МТ на різних етапах підготовки спортсменів.<br>Особливості МТ при травмах і захворюваннях ОРА у спортсменів.                                                         | Складання опорних конспектів з обґрунтуванням залучення методики МТ при травмах в ігрових видах спорту.                                                                                                                                                                                                                                                                    | Реферат, доповіді та презентації на задану тему та їх обговорення. | 14                                  |

|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----|
|                                                                                                                                                              | Підготовка до практичного заняття з теми.                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                  |     |
|                                                                                                                                                              | Підготовка реферату та презентації з ефективності застосування методик МТ при травматизмі в боксі.<br>Підготовка до практичного заняття з теми.                                                                                                                                                 | Кейси.                                           | 12  |
| 3. Особливості методики МТ після ампутації верхніх та нижніх кінцівок.                                                                                       | Складання опорних конспектів з обґрунтуванням залучення методики МТ при ампутації верхніх та нижніх кінцівок.                                                                                                                                                                                   | Кейси.                                           | 12  |
| 4. Мануальна терапія при захворюваннях периферичної нервової системи. Мануальна терапія при захворюваннях центральної нервової системи.                      | Підготовка реферату та презентації з ефективності застосування методик МТ при невралгії та невриті сидничного нерву.<br>Вирішення кейсів (клінічних ситуацій) з обґрунтування застосування методик мануальної терапії при захворюванні Паркінсона.<br>Підготовка до практичного заняття з теми. | Реферат, доповіді та презентації на задану тему. | 14  |
| 5. МТ при хронічному гастриті, коліті і дискінезії шлунку та кишківника.<br>МТ при хронічних захворюваннях печінки, жовчного міхура та жовчовивідних шляхів. | Застосування методик МТ при хронічному гастриті. Підготовка реферату та презентації з ефективності застосування методик МТ при хронічних захворюваннях печінки, жовчного міхура та жовчовивідних шляхів.                                                                                        | Кейси.                                           | 12  |
|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Усього:                                          | 100 |

#### 1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету. Функціональне ліжко/кушетка, стіл, стілець зі спинкою/, стілець без спинки, , масажні столи стаціонарні з регулюванням висоти, валики для масажних кушеток неврологічний молоточок, бланк оцінки та відповіді.

Зал фізичної терапії ([https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya\\_nufvsu\\_2\\_2.pdf](https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf)). Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>). Курси неформальної освіти Фізіопедія (<https://members.physio-pedia.com>).

**1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:**

стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).